ԵՐԿՈՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 238 ԳԻՆ 50 ՓԱՐԱ. 1877 ՄԱՐՏ 9 ՀՈՐԻՒԵԱԹԻ

ԹԱՏՐՈՆ

Թատրոնը կը հրատարակվի Հորիքաբթի և Շաբաթ օրերը։

Տարեկան բաժանորդագին կ՚ընդունի հա մբը չորս խակ դաւառաց համար վճարք ուրծակի մէկտ ԿԱՆԽԻԿ։

Բաժանորդագրութեան տեղն է Ս. Պ. Հազմաճեան գրատունը Եէնի Ճամի Ջիլինկիրլեր ճառտէսի Թիւ 2։

Պրկված ձեռագիրները ետ չեն տրվիր։

Հրատարակչական գրութիւնները պէտք է ուղղել առ Յ. Յ. Պարոնեան Ուզուն Չարչըի գլուխ Շէրիճ քաղս խան թիւ 13 հրատարակչատունը։

Հրատարակչական գրութիւնները պէտք է ուղղել առ Յ. Յ. Պարոնեան Ուզուն Չարչըի գլուխ Շէրիճ քաղս խան թիւ 13 հրատարակչատունը։

Հրատարակչական գրութիւնները պէտք է ուղղել առ Յ. Յ. Պարոնեան Ուզուն Չարչըի գլուխ Շէրիճ քաղս խան թիւ 13 հրատարակչատունը։

ԿԱՄՈՒՔ

Թերթերնիս այսօր քիչ մը ուշ հրատարակելնուս համար նեղութեան կը ենդրնենք մեր ընթերցողներէն, որք անշուշտ սիրով ջրեան վրայ մեզ ներելու եթէ անոր պատճառն իմանան։

Յայտնի է որ Սաֆվէթ Բաշան մարտ 8ին Օսմանեան դեսպանաց հետագրով իմացուց առանքմէկ բարենորոգութիւնք՝ որք ՚ի գործ պիտի դրվին մօտերս։ Նա ալ երկու օրէ ՚ի վեր այն բարենորոգմանց մէջ Անատօլուի վրբարերեալ կէտ մը փնտռելու զբաղած ըլլալով տակավին ձեռագիրներս քիչ մը ուշ յանձնել ստացանին, և այս պատճառաւ թերթը սովորականէն քիչ մը ուշ հրատարակվեցաւ, բայց վերջապէս հրատարակվեցաւ։

Եթէ մեր վիճակը գտնայինք՝ հոգ չէինք ըներ. բայց որովհետև չգտանք հարկաւ հոգ կընենք։

Մարդս այդ բարենորոգութիւնները կարդացած միջոցին այնպէս կը կարծէ որ կամ Անատօլու այսօր բարեկարգեալ վիճակի մէջ է, կամ Անատօլուի մէջ հող չունինք։ Եկո՛ւր տես որ ո՛չ մին է և ո՛չ միւսը, և չենք կրնար լայնատարած հաւնալ թէ այն Անատօլուն ինչպէս վրիպեր է Սաֆվէթի բաշայի սրատես աչքերէն։

Օրինակի համար, կըսէ Մասխա, Ասիոյ դաւառներն ալ կրնան մանաւոր քննիչներ ղրկուիլ. ղէնք կրնանք արդեօք պետք է հոն ալ ի գործ դրվի, և Փիւթաղէն ալ պետք է Բումէլիի անկանոն ղրկաց նման օրինապահութեան ներքև առնուին։

Եթէ բարենորոգումներն ընդհանուր պիտի ըլլան, ինչպէս որ կառավարութիւնը շատ անգամներ խոստացած է, չենք կրնար հաւատալ որ վսեմ. Սաֆվէթ բաշային միտսան բարենորոգումներն ընդհանուր բարենորոգմանց ծրագիրը ներկայացնեն, և կը հաւատանք որ վսեմ. Սաֆվէթ բաշա քիչ օրէն Ասիոյ դաւառաց համար ալ խորհած բարենորոգումները Օսմանեան դեսպանաց կը հաղորդէ։

———

Ախտ՛ո, մեղք, հազա՛ր մեղք... Այսչաբթի իլլանը այսչափ տարիներէ ՚ի վեր Նոթա կը ղրկէ և տակաւին պալատներուն մէջ է... եթէ եա՝ խօսքս մեծ տարի մը Նոթա ղրկէր, քաղաքականութեան մէջ Օֆէնպահ մը կըլլայի...

Կիրչաբթի իլլանը պալատներէն առնուիլան առնուիլան կտրելով կարծեմ պիտի ընդունի վերջապէս՝ բարենորոգվելու համար Թուրքիոյ մէկ երկու տարի ժամանակ տալը, առանց գիտնալու որ մեր եւրոպական ծողովը աս ալ պիտի չընդունի։

Մենք սահմանադրական նոր աղգ մ՚ենք, խանձարուրքի մէջ ենք. — անքաւելին... ի խանձարուրս — երկու տարիէն ի՛նչ կըլնայ չգիտեմ։ Ասկէ առաջ կըսուէր թէ Իգնաթիէֆ զօրավարն իր ախորժակները զարմանելու համար Եւրոպայի աչուըները կուզէ եւրոպայի աչուըները բանալ։»

Մենք ալ այս կարծիքէն ենք. բայց քանի որ յիշեալ զօրավարը միաքը դրեր է — Բա— Բէե, ինչպէս կըսէ Լաֆէյէ, հաշտութիւն դոյացանել, Եւրոպայի աչուըները բացած միջոցին երեսները քիչ մը գոցելու պիտի սովրվի։

———

Գանի մը ժամանակէ ՚ի վեր չաթաթ մը չանդնիր ուր Թուրքիա նոր դարագլուխ մը չսնանայ։

Օրինակի համար երբ լսվեցաւ թէ Սահմանադրութիւն պիտի հրատարակվի՝ բոլոր թերթերը միաբերան ըսին.

— Թուրքիան նոր դարագլուխ մը ունեցաւ։

Երբ սահմանադրութիւնը հրատարակվեցաւ՝ ամենքը պոռացին.

— Թուրքիան այսօր նոր դարագլուխ մը ունեցաւ։

Երբ քուէարկութիւնը կատարվիլ սկսաւ նորէն աղաղակեցին.

— Նոր դարագլուխ մ՚ալ այսօր ունեցանք։

Երբ երեսփոխանական ժողովը բացվեցաւ դարձեալ գոչեցին.

— Գերեւոյթ էբուն, նոր դարագլուխ մ՚ալ այսօր ունեցանք։

Թողունք այն անթիւ դարագլուխները զորս ունեցանք գեսպանատոլովին առաջարկութիւնները մերժած օրերնիս, և ուրիշ այլ և այլ պարագաներու մէջ։

Լրագիրները ամեն օր նոր դարագլուխ բերելու տեղ աւելի աղէկ կընեն եթէ երկրիս մէջ գործված գեղծումներուն քարմանը համար ամեն օր կառավարութեան ուշադրութիւնը հրաւիրեն։

Օրինակի համար անցեալ կիրակի խանի մը մէջ պատիղ բեռնակիր մը եկեղեցի երթալու համար խանէն դուրս ելնելուն պես ախոռի կը բռնվի և նոյն օրը մինչև իրիկուն անօթի փորով գարի կը կրէ։

Խեղճ բեռնակիրը ի՛նչ հասկնայ հիմա այն նոր դարագլուխէն. և ասկից վերջը ո՞ր բեռնակիրն է որ յանդգնի կիրակի առտու մը եկեղեցի երթալ։

———

Սերվիչէն էֆէնտին ալ տեղ մը կայնող մարդ չէ, մեկ ճիղէն միւսը կըցատկէ մէնտրեսոզ լծուտնի մը պէս։

Մենք գինը եւրոպայ մէջ կը փնտռենք, մեկ մը ալ Ասիոյ մէջ։ Ասիոյ մէջ գինը ինչ որ ուզեցին կրնան ընել, մեկ մ՚ալ յանկարծ Ասիոյ անդամոց մէջ տեսանք. եթէ Ասիոյ անդամոց մէջ փնտռէինք՝ ո՛ւր պիտի դանէինք արդեօք գինը...

Կերևի որ Սերվիչէն էֆէնտին ազգը շատ սիրելուն՝ ազգին մեծ ծառայութիւն մը ընելու կարծիքով երկու ոտքը քովէ քով բերու և ի զարմանս ամենեցուն երեսփոխանութեան Ասիոյ մէջ ցատկեց այս տարին մէջ։ Գերուելինը անոր ազգասիրական եռանդը մարած չէ։

Մեր կողմէն հիմակուընէ կը շնորհաւորենք գինը այն ծառայութեանց համար զոր ասկից առքը պիտի մատուցանէ։

———

ԼՏԻՐՆԷԻ ՍՈՒՋՆՈՐԴԱՑԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Վերջին թիւերնուս մէջ խոստացած էինք այս խնդրոյն վրայօք խօսելու. ահա այսօր կուգանք խոստումնիս կատարելու։

Լրագիր կարդացող ազգայինք կը յիշեն անշուշտ որ Լոնտրեզի առաջնորդ Գերը. Գրիգորիս եպիսկոպոսը քանի մը տարիս առաջ օգտակարութեան համար մայրաքաղաքս եկաւ։ Նոյն միջոցին Մանչուժէի մէջ նամակ մը տեսնելնցաւ որ կըսէր թէ՝ թէպետև մենք մեր առաջնորդէն գոհ չենք բայց սիրտը չը կատրելու համար չենք կրնար կոր ըսել իրեն թէ ա՛լ հոս չդայ։ Նորին Սրբազնութեան սիրտը չկոտրելու համար կարծենք ասկից ուրիշ միջոց չկար, այսինքն աչքարհի առջև ըսել ինչ որ ուղղակի կրնար իրեն ըսվիլ։ Սոյն հրատարակութենէն Նորին Սրբազնութիւնը շատ գոհ ըլլալով — որովհետև, ինչպէս ըսինք, յատկապէս սիրտը չկոտրվելու համար այդ նամակը հրատարակված էր — քանի մը շաբաթ առքը իր հրաժարականը դրեց։ Այդ նամակը էտիրնէյէյ կարծիքը չէր ներկայացուներ, որովհետև առար դէմ ուրիշ նամակ մ՚ալ հրատարակվեցաւ։ Ջենք դիտեր թէ էսկիշեհիի Քաղ. Ժողովը այդ նամակին համակարծիք էր թէ ոչ. բայց սա դիտենք որ Քաղ. Ժողովը պաշտօնապէս չհերքեց զայն։

Այս տողերը դրելով Նորին Սրբազնութեանը հրաժարեցնելու կամ չհրաժարեցնելու պետքին վրայ խօսիլ չենք ուզեր, այլ ցըցնել կուզենք թէ՝ էսկիշեհիի Քաղ. Ժողովն ինչ պատճառներ ուներ արդեօք չիտակ ճանըան լծողով այսպէս օձապտոյտ ճանըաներէ քաշելու. ցցունել կուզենք թէ առաջնորդ մը այսպէս հրաժարեցնուշն արդեօք առաջնորդ մը ի՛նչպէս կընտրե։

Նորին սրբազնութեան հրաժարականին վրայ ժողովրդեան մէկ մասին մէջ յուզմունքը մեծ. — ինչպէս որ Մանչուժէն կը գրեր այն առներները և Պատրիարքարանի ուշադրութիւնը կը հրաւիրեր — քաղ. ժողովը նամակին համար կարծիք էր թէ ոչ. բայց սա դիտենք որ քաղ. ժողովը պաշտօնապէս չհերքեց զայն։

Այս տողերը դրելով Նորին Սրբազնութեանը հրաժարեցնելու կամ չհրաժարեցնելու պետքին վրայ խօսիլ չենք ուզեր, այլ ցցունել կուզենք թէ՝ էսկիշեհիի Քաղ. Ժողովն ինչ պատճառներ ուներ արդեօք չիտակ ճանըան լծողով այսպէս օձապտոյտ ճանըաներէ քաշելու. ցցունել կուզենք թէ առաջնորդ մը այսպէս հրաժարեցնուշն արդեօք առաջնորդ մը ի՛նչպէս կընտրե։

Նորին սրբազնութեան հրաժարականին վրայ ժողովրդեան մէկ մասին մէջ յուզմունքը մեծ. — ինչպէս որ Մանչուժէն կը գրեր այն առներները և Պատրիարքարանի ուշադրութիւնը կը հրաւիրեր — քաղ. ժողովը վերջապէս յուզեալ մասը հանդարտեցնելու իր առջի ապօրինաւորութեան վրայ ապօրինաւորութիւն մ՚ալ կը բարդէ, կերպով մը

ընդհ. ժողովին որոշման հակառակ Գէորդ վարդապետը առաջնորդ բերել տալով։ Ջազ. ժողովը ընդհ. ժողով գումարելով առաջնորդի մը պէտքին ղդալի ըլլալը վճռացուցած։ ընդհ. ժողովին մեջէն շատերը՝ գիտնալով որ ժողովրդեան մեջէն մեզ հրաժարեալ առաջնորդը կուզէ, մեզ մ՚ալ Գէորդ վարդապետը չուզեր, խոհեմութեամբ վարվելով կարծիք կը յայտնեն թէ՝ քիչ մը սպասենք մեր առաջնորդին խնդիրը։ Ս. յս յայտարարութեան ջազ. ժողովին ատենապետը կը պատասխանէ ըսելով թէ՝ ձեր առաջնորդ չուզելուն պատճառը ուրիշ բան չէ՝ եթէ ոչ սա է որ կը վախնաք գիտէ՝ Գէորդ վարդապետը առաջնորդ դրկուի. եթէ վստահ ըլլաք որ Գէորդ վարդապետը առաջնորդ չդրկուի ամենքիդ ալ կը համաձայնիք մեղի և մէկ առաջնորդ մը կուզէք։ Ս.յս պատասխանին վրայ վիճաբանութիւնը կսկսի և ընդհ. ժողովը կորոշէ որ առաջնորդ մը խնդրուի Պատրիարքարանէն, բայց Գէորդ վարդապետէն, որպէս զի Փերիսէցիք յիշեալ վարդապետին բարի կամքին չդրկուին։ Ջազ. ժողովը կը դադրեցնի, Պատրիարքարան դրկուելիք թուղթը խմբագրելու ընդհ. ժողովոյ որոշման համաձայն, բայց վերջէն չը գիտենք ինչ կանցնի, Գէորդ վարդապետին համար դըժուարութիւնը թուղթէն դուրս կը ծնանի. և ընդհ. ժողովը ո՛ր վարդապետը որ չէր ուզերկոր նէ՝ այն վարդապետը Պատրիարքարանէն իրենց առաջնորդ կը կարդայ, այն է Գէորդ վարդապետը, որն որ դիտնալով արդէն թէ իւր էտիւնէ երթալը երկպառակութեան պատճառ կրնայ տալ, կ՚ընէ էտիւնէ կերթայ, և հետևապէս հոն կառույց ատպարէզ կը բանայ։

Մենք շատ կը ցաւինք որ Ջազ. ժողովը Գէորդ վարդապետին չափ և թերևս անկից աւելի պատճառ առած է այս վէճին։ Եթէ նա հետաքրքրութեամբ՝ ընդհ. ժողովին մէջ քաջ Գէորդ վարդապետին ըսված խօսքին կրնար դուշակել, թէպէտ և դուշակելու հարկ ալ չկայր, որ յիշեալ վարդապետին էտիւնէ դալը կրնար գէշ հետևանքներ բերել, ուստի և կրնար այդ մասին արժանը անօրինել և չարեայց պատճառ չըլլալ։ Եթէ նա հետաքրքրութեամբ՝ կրնար տեսնել որ ընդհ. ժողովին որոշման հակառակ ընտրված առաջնորդ մը երկար ատեն չկրնար մնալ. եթէ մեայ իսկ, վէճն ալ կը մեայ, կիրքն և ատելութիւնը կը չատնայ, ջնարը դպրոցները կսկսին կրճել և Ջազ. ժողովն ալ իր խիղճը չկրնար հանդարտեցնել

Հիմա կարճ ճանապարհ Գէորդ վարդապետը՝ եթէ կուզէ էտիւնեցւոց մեծ ծառայութիւն մը ընել՝ պէտք է որ առանց ժամանակ կորսնցնելու երթայ Փերիսէ երթայ. Ջազ. ժողովը նորէն գումարել ընդհ. ժողովը որ առաջնորդ մը ընտրէ, (ոչ թէ այս անգամուան պէս «մեզի առաջնորդ մը դրկեցէք»ըսէ) որպէս զի գործը խաղաղութեամբ վերջանայ և յուզեալ միտքերը հանդարտին։

ԿԵՍՈՒՔ

Շատոնց ի վեր բան մը ունիմ ձեզի ըսելու. բայց առիթը չներկայացաւ։

Հիմայ որ քիչ մը ժամանակ ունիմ ձեզի խօսելու, ահա կը յայտնեմ ձեզի իմ ղգայմունքները մեկ քանի բաներու համար, որոնց վերայ դիչերը ցորեկ մտածեցի և վերջապէս հասկցայ թէ երբեք սխալած չէի իմ ենթադրութեան մէջ և թէ մարդոց քիչ շատ օգտակար կըլլար իմ խորհուրդներուս հրատարակումը։

Ա՛րդ, ո՛վ սիրելի ընթերցողք իմ, դուք որոց մէջէն շատերը տասը կամ տասնըմէկ ժամ կը քնանան, դուք որոց մէջ շատեր կան որ օրը քառասուն անգամ սուտ կը ղրուցեն և ամենևին հոգ չեն ըներ, կաղաչեմ ձեզի, վայրկեան մը մտիկ ըրէ՛ք ինձ և պիտի տեսնէք թէ սղեկ չեք ըներ կոր դուք, երբ ամեն դիչեր այդչափ քուն կը քնանաք և ամեն օր այդքան սուտ կը խօսիք կոր։

Շատ քնանալը մարդս միտղութ կընէ, ըսաւ ինձ տասնօք մեկը, որ բարձր ճակատ մը ունէր և որուն առջևի մազերը չնորհալի կերպով ճակտին վերայ ցրուած էին և ղուարճալի կերպով կը զարդարէին իւր ընդարձակ ճակատը։

Ծիրանի շատ քունը մարդս միտղութ կ՚ընէ։ Եթէ չէք դիտեր միտղութ բառին նշանակութիւնը, ձեզի ըսեմ. վասն զի ես ալ նախ և յառաջ չէի հասկցած իմ բարեբաղդաբար բարեկամիս այդ բառը, և եռաքին՝ քիչ քիչ կարող եղայ ըմբռնել թէ միտղութ կը նշանակէ մեկը, որուն գլխուն վրայ պէտք եղածէն աւելի միս կայ և հետևաբար քիչ տեղ ձգացած է ուղեղին, որով կը հասկընաք թէ միտղութ ըսելը քիչ շատ անխելք մարդ մը կը ցուցնէ։

Ուրիշն կը խնդրեմ ձենէ որ շատ չը քնանաք, ձեր մէջէն անոնք՝ որ տասը ժամ կը քնանան, կամայ կամայ թող խնդրկինքնին վարժեցունեն ինը, ութը, եօթը, վեց, հինգ ժամ քնանալու, վասն զի յայտնի է որ քնանալը ապրիլ ըսել չէ և սրչափ որ քիչ քնանանք, այնքան շատ ապրած կըլլանք և ես չեմ վարանիր ըսելու թէ շատ կը զարմանամ թէ մարդիկ մինչև հիմայ ի՞նչպէս խելք չեն ըներ այս բանս և ամեն դիչեր ժամերով կը քնանան և այսպէսով կը կարճեցնեն իրենց կեանքը. վասն զի, ինչպէս որ ըսի, քնանալու վատնուած ժամերը մարդուս կեանքին դուրս են, ինչպէս որ Համլէթի կը գոչէ «Նո՛ պո՛յ, Նո՛ ուէ՛ք», ես ալ պիտի ըսեմ «Նո՛ ըուէ՛ք, Նո՛ պո՛յ»։

Ուրիշն կարելի եղածին չափ չանայեք որ քիչ քիչ ձեր քնանալու ժամերը երեքի և կամ առ առաւելն երեք ու կէսի իջեցունէք, որով օրուան մէջ գոնէ 20–21 ժամ ապրած կըլլաք։

Գիտեմ հիմայ ձեր մէջէն շատերը պիտի բողոքին այս առաջարկութեանս դէմ, պիտի ըսեն ինձ թէ երեք կամ չորս ժամերով չեն կրնար կշտանալ, թէ դիչերները մութ տեղը արթուն կենան ի՛նչ ընեն, և հազար ու մեկ ուրիշ բաներ։

Ես անոնց կը պատասխանեմ։ Էֆէնտիմ դուք դեչ վարժուեր էք։ Դուք կը կարծէք որ բնական պէտք մըն է դիչերները մինչև առաւօտ քնանալը։ Ս.յդ բանը ձեզի ունակութիւն էք ըրեր, էֆէնտիմ։ Քիչ մը ակռայնիդ սղմեցէ՛ք, տեսէ՛ք ի՞նչպէս կը վարժուիք։

Կըսէք թէ արթուն կենաք և չը քնանաք, ի՞նչ ընէք։

Ի՞նչ պիտի ընէք, Սաղմոս կարդացէք, Նարեկ կարդացէք, ապաչխարութիւն ըրէք. որպէս զի Թողութիւն դանէք ցերեկները խօսած սուտերնուդ համար։ Ս.յո՛, ապաչխարեցէ՛ք, որպէս զի լանլքերնիդ տուն գայ և առկէց եառքը քիչ մը պակաս սուտ խօսիք։

Ապաչխարեցէ՛ք այն ժամերուն, ղորս անյադ և ապօրինաւոր քունով մը կանցունէք, ապաչխարեցէ՛ք, որովհետև ձեր մեղքերը չատ են, ապաչխարեցէ՛ք, դի մերձեալ է արքայութիւն երկնից։

Դուք կը կարծէք որ յաւիտեան պիտի թողուն ղձեզ որ դիշերն ի բուն քնանաք և ցերեկները ան ու սա խաբէք, խաբխըբէք։ Ես շատ կը հասկածիմ որ ձեր դլխուն դալիք կայ ձեր այդ անհամ և անհոտ կենցաղավարութեանը համար։

Ի՞նչ է այս ձեր բռնած ճանբան։

Շուկան կերթաս, բան մը պիտի առնես, օրինակի համար, ըսենք թէ ութ ղրուշի բան մը մեկէն ի մեկ քառասուն ղրուշ կուզեն քեզնէ։ Դուն ալ երեսուն կտաս, չըլլար կըսեն, երեսուն և հինգ կտաս. վերջապէս ութ ղրչի բանը քեղի երեսուն և վեց կամ երեսուն և եօթը ղրչի կը կըլեցունեն։ Այսեն մարդ սրտիդ կամ պատիւնուդ չէ որ առրանքներուն ամեն տեսակին դինեն հասկնայ և չխաբուի։

Սակեց զատ, բան մըն ալ կայ։ Սանկ անդամ մը աչքիդ մէջը կ՚նային կոր, կարծես թէ անմիջապէս կ՚հասկնան կոր թէ ի՛նչ տեսակ մարդու հետ գործ ունին, այո՛, խաբուելու և մինչև իսկ որ ատոնց խաբուելու ընդունակ եղող մարդիկը դէմքերնուն կ՚ճանչնան կոր այդ չարչիաբնակ սրտորդ մարդկան։

Ես միտքս բան մը դրեր եմ։ Այսենևնին առևտուր պիտի չընեմ այդ մարդոց հետ։ Սեպտ մը կամ քանդլեր մը պետք եղա՞ւ. չուխան ալ ես պիտի չընեմ, կարերս ալ ես պիտի կարեմ։ Կովերը պիտի մնուցանեմ, և առնոց մարթէն կաչի հանելով ոտքի տան պիտի չընեմ ինձի, մէկ խօսքով ամեն բան ես իմ ձեռքովս, իմ վաստակովս պիտի ընեմ, միմիայն որպէս զի սա մարդոց դ-ՀԴ-ց չըլլամ։

Պիտի ըսեք թէ ի՛նչպէս ժամանակ պիտի կրնամ դտնել այդ ամեն բաները հոգալու։ Ա՛րդեն ըսինք, ամեն մարդ ալ եթէ կուզէ աշխատիլ աշխարհիս խաբեբայութիւններէն, կրնայ ինձպէս ընել, դիչերները 2–3 ժամ միայն քնանալով և այդ ամեն բաները կարգի դնելու աշխատելով։

Թող երթան տեսնեն այն տեղն այդ չարչիական արարածները թէ ազէ՛կ բան է եղեր Աստուծոյ բարեմիտ ծառայները անողորմաբար խաբկըթելը և տեսնենք թէ որի՝ հետ պիտի կրնան այն տեղն առևտուր ընել։

ԱՐԴՈՒ

ԿՈՒԶԵՆՔ ԵՒ ՉԵՆՔ ՈՒԶԵՐ

Կիրակի առաւօտ եկեղեցիին սկիզբէն մինչև ժամը 5—6 իրարանցում մը ի Գալաթիա, Գասիմճի Մկրտիչը եղին երպերքիը ձեռքը, եռմուխն պէքճին մէկ կողմէն, ժամկոչ Աւետիս միւս կողմէն, ժամկոչ Մկրտիչ վերի դըռնէն, ցամաքհայեանը վարի դռնէն. ապըստամբ և ապստամբապետք ներսէն, Թովմա վարժապետ և այլք դէսուդէն Քրիստոսի առաքած հարսանեաց նման եկեղեցիէն դուրս ելնող ժողովուրդը դէպ ի Խորհրդարան կըմրմրին և առորագրել կ՚առաջարկեն ըսելով որ հինը կուզենք նորը չենք ուզեր. կամ ոչ նորը կուզենք և ոչ հինը, այլ բոլորովին նոր կուզենք, չըլլայնէ նորը կուզենք ամա Մերեմճգուլին չենք ուզեր, որովհետև անոր քիւլ Հութտուսմիշ չենք կրնար ընել, կը բողոքենք Ընդհ. ժողովին և եթէ լաւի չըլլայ կը ծե . . . չէ եկեղեցինիս տերտերնիս ամեն բաներնիս կը զատենք . . . . . .

Ժողովուրդ. — Ս.յո՛ այո՛, ատանկ է. կուզենք . . . չենք ուզեր . . . քեզ կուզենք ևն։

ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԱՂՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ

(Շարունակութիւն էջ 237)

— Ահա՛ թէ ինչպէս էր, պարո՛ն նախագահ, որ ես ձեզ ասացի, թէ ես ոչինչ գիտեմ այդ գործի մասին, որովհետև ես ոչ մի անգամ չեմ եղել Ս. Փ. Լ. Ընկերութեան գրասենեակում, եւ ոչ էլ ես գիտեմ, թէ ինչ գործեր են կատարուել այդ գրասենեակում։ Ես միայն գիտեմ, որ ես ստացել եմ 3 հազար ռուբլի, որպէսզի ես ձեռնարկեմ այդ գործը։ Ես ստացել եմ այդ գումարը Ս. Փ. Լ. Ընկերութեան գրասենեակում, եւ ես ստացել եմ այդ գումարը Ս. Փ. Լ. Ընկերութեան գրասենեակում։

— Ձեզ ասել են, որ դուք ստանաք այդ գումարը Ս. Փ. Լ. Ընկերութեան գրասենեակում։

—

ԳՈՂԳՈԹԱՅՈ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՀԱՅՈՑ ՀԱՐԱՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՏՈՐ Ա.

ՏԱՐԵՓԵՐՔ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ — ՀԱՏՈՐ Ա

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՀԱՅՈՑ ՀԱՐԱՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՏՈՐ Ա.

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ